

LULEÅ
KOMMUN

Finanspolicy Luleå kommunkoncern

Dokumentnamn	Kategori	Publicerad
Finanspolicy	Normerande	www.lulea.se

Ärendenummer	Beslutad av	Beslutsdatum	Giltighetstid
KLF 2023/1063	Kommunfullmäktige § 213	2023-11-20	Minst fyra år

Ersätter	Dokumentägare	Gäller för
Finanspolicy	KLF 2021/1267	2021-12-20

Dokumentägare	Gäller för
Finanscontroller	Kommunstyrelsen samt kommunens bolag

Syfte

Beskriva övergripande regler och mål för finansverksamheten inom kommunkoncernen samt uppfylla Kommunallagens krav på riktlinjer för finansverksamheten

Uppföljning

Årsredovisningen

Underlag

Kommunallagen kapitel 11, §§ 2-4

Innehåll

Inledning	4
Omfattning	4
Övergripande mål	5
Organisation och ansvarsfördelning	5
Internbank - Koncerngemensam finansfunktion	5
Ansvar- och befogenheter	5
Kapitalförvaltning	6
Förvaltning av kommunala pensionsmedel	6
Diskretionär förvaltning	6
Placeringar	7
Skuldförvaltning och borgen	7
Leasing	7
Risker	7
Valuta	8
Derivat	8
Etik och hållbarhet	8

Inledning

Omfattning

Finanspolicyn gäller för Luleå kommunkoncern, vilket omfattar Luleå kommun, Luleå Kommunföretag AB samt de dotterbolag som är majoritetsägda. Policyn anger övergripande regler och inriktning samt mål för den samlade finansverksamheten. Med finansverksamhet avses likviditetsförvaltning och finansiering.

Följande styrdokument reglerar den samlade finansverksamheten i Luleå kommunkoncern:

- Policy för god ekonomisk hushållning
- Finanspolicy; övergripande regler för finansverksamheten. Beslutas av kommunfullmäktige
- Riktlinjer för finansverksamheten; ett komplement till Finanspolicyn. Beslutas av kommunstyrelsen och antas av styrelsen i Luleå Kommunföretag AB
- Kommunstyrelsens delegationsordning
- Kommunstyrelsens förteckning över attest- och teckningsrätter
- Luleå Kommunföretags AB:s attest- och delegationsförteckning

Övergripande mål

Finansverksamhetens mål är att:

- Uppfylla kommunallagens krav på god avkastning och betryggande säkerhet
- Säkerställa kommunkoncernens betalningsförmåga på kort och lång sikt
- Effektivisera och nyttja stordriftsfördelar inom upplåning, kapitalflöden, likviditetshantering och övriga finansiella tjänster
- Bedriva finansverksamheten med hänsyn till etik och hållbarhet

Kommunen får inte bedriva någon rent spekulativ verksamhet och upplåning i placerings syfte är inte tillåten.

Organisation och ansvarsfördelning

Internbank - Koncerngemensam finansfunktion

För att få en effektiv hantering av kommunkoncernens finansfunktion ska den vara sam-lad och organiserad på kommunstyrelseförvaltningen och benämnas internbank. Kommunkoncernens penningflöden ska samlas i ett koncernkontosystem, med en gemensam kredit på toppkontot. Kommunkoncernens skuldförvaltning samlas i två olika portföljer, en för Luleå Kommunföretag AB koncernen och en för kommunen. Om det är mer fördelaktigt kan båda dessa portföljer samlas i en gemensam skuldportfölj hos kommunen. Detta gäller även för placeringar av kommunkoncernens överskottslikviditet.

Internbanken ska ansvara för den kommunala koncernens likviditetsförsörjning och göra upplåning av kapital inom ramen för den av kommunfullmäktige fastställda låneramen. Kapitalet ska vidareutlånas till dotterbolagen genom interna kontokrediter på koncernkontot. Räntevillkoren på kontokrediter ska motsvara självkostnaden för krediten inklusive kostnaderna för derivatinstrument. Kostnad för marknadsanpassning av räntevillkoren i form av borgensavgift samt administrationskostnad tillkommer och beslutas årligen av kommunfullmäktige.

De kommunägda bolagen ska stödja internbanken med uppgifter om likviditets- och finansieringsbehov samt i övrigt bidra med kompetens inom området.

Ansvar- och befogenheter

För den kommunala koncernen ska följande fördelning av ansvar och befogenheter gälla inom den finansiella verksamheten.

Kommunfullmäktige

- Fastställer finanspolicy för Luleå kommunkoncern
- Fastställer låneramar för Luleå kommun
- Fastställer borgensram för Luleå kommuns bolagskoncern

- Fastställer borgensavgifter samt administrationsavgift
- Fastställer utlåning

Kommunstyrelsen

- Ansvarar för kommunens finansförvaltning i enlighet med av kommunfullmäktige fastställd finanspolicy
- Fastställer riktlinjer för finansverksamheten i Luleå kommunkoncern
- Löpande uppföljning av den operativa finansverksamheten genom finansiell rapportering och intern granskning
- Fastställer delegationsordning och attesträtt för Luleå kommuns finansverksamhet

Luleå Kommunföretag AB:s styrelse

- Ansvarar för att finansverksamheten inom Luleå Kommunföretag AB koncernen bedrivs enligt denna finanspolicy och kommunstyrelsens riktlinjer för finansverksamheten i Luleå kommunkoncern.
- Ansvarar för bolagskoncernens kapitalförsörjning
- Löpande uppföljning av den finansiella verksamheten genom finansiell rapportering och intern granskning
- Fastställer delegationsordning och attesträtt för Luleå Kommunföretag AB:s finansverksamhet
- Fastställer låneram för Luleå Kommunföretag AB
- Fastställer låneram i form av kreditlimit på koncernkontot för respektive dotterbolag inom Luleå Kommunföretag AB:s låneram

De kommunägda bolagens styrelser

- Bolagens styrelser ansvarar för att de finansiella styrdokumenterna efterlevs.

Finansråd

Ett finansråd ska finnas för att utveckla policy och riktlinjer, följa utfallet av internbankens arbete samt skapa transparens i finansverksamheten. Finansrådet är rådgivande till internbanken samt ska bestå av representanter från kommunen och de kommunala bolagen.

Kapitalförvaltning

Förvaltning av kommunala pensionsmedel

Medel för pensionsförpliktelser får återlånas till investeringar eller hanteras i en försäkringslösning.

Diskretionär förvaltning

Diskretionär förvaltning får inte användas av kommunkoncernens internbank. Med diskretionär förvaltning avses att en extern förvaltare får mandat att fatta och genomföra löpande placeringsbeslut för kommunkoncernens portföljer enligt avtal eller fullmakt.

Placeringar

Syftet med placeringar är att utifrån kommunstyrelsens fastställda riktlinjer och limiter uppnå en marknadsmässig avkastning på den del av koncernens likviditet som inte direkt kan användas till att minska skuldportföljen. Placeringar av överlikviditet sköts av kommunens internbank.

Skuldförvaltning och borgen

Utlåning eller borgensåtagande till extern part utanför kommunkoncernen ska hanteras mycket restriktivt. Kommunfullmäktige ska årligen fastställa en låneram för kommunen samt en borgensram för bolagskoncernens upplåning inklusive eventuellt tillhörande räntor från derivat. Kommunfullmäktige uppdrar till Luleå Kommunföretag AB:s styrelse att årligen fastställa en ram för maximal utlåning/limit på kontokrediten för respektive dotterbolag.

För att uppnå konkurrensneutrala villkor måste en avgift för marknadsanpassning tas ut för alla borgensåtaganden, vilket med fördel kan beräknas av en oberoende extern part. Borgensavgift ska därför utgå för alla borgensåtaganden enligt den avgift som kommunfullmäktige årligen fastställer.

Luleå kommun ska vara medlem i Kommuninvest ekonomisk förening.

Leasing

Finansiering kan ske genom leasing (hyra). De flesta former av leasing är finansiell leasing vilket ska jämföras med lånefinansiering. Normalt är den effektiva finansieringskostnaden för ett leasingavtal högre än alternativkostnaden vid egen finansiering eller lånefinansiering. Leasing ska därför användas restriktivt och främst när det är ekonomiskt fördelaktigt jämfört med köp. Leasingavtal ska samrådats med internbanken innan tecknande.

Risker

All form av finansiell verksamhet innebär risktagande vilket därför också måste accepteras i kommunkoncernens finansverksamhet. Finansverksamheten ska dock alltid eftersträva en så låg risk med så låga kostnader som möjligt eftersom den förvaltar offentliga medel. Riskerna ska hanteras genom en aktiv, effektiv och ansvarstagande finansförvaltning. De kommunala bolagen ska genom finansrådet ges full insyn i finansiella frågor. Organisationen av internban-

ken ska ge förutsättningar för en god intern kontroll samt möjliggöra delning av arbetsuppgifter och ansvar. För att beakta riskavvägningar ska kommunstyrelsens riktlinjer för den finansiella verksamheten innehålla beskrivningar av hur riskerna definieras och hur de ska hanteras.

Valuta

Upplåning samt placeringar ska ske i svenska kronor. Inköp och försäljningar får genomföras i utländska valutor men vid belopp över 1 mkr ska det rådgöras med internbanken om eventuell valutasäkring. Valutasäkringar beslutas av berört bolag/förvaltning och genomföres av internbanken. Undantag för detta är elhandeln hos Luleå Energi AB som sköter detta själva. Kommunkoncernen ska inneha valutakonton för att kunna genomföra valutaväxlingar till en mer fördelaktig kurs och kunna möta betalningar i utländsk valuta.

Derivat

Ett derivatinstrument är ett finansiellt instrument som ska användas för att hantera kurs- och ränterisker dvs som säkringsinstrument. Derivat ska göras i syfte att säkra ränterisk i en underliggande upplåning. Transaktioner får endast ske med, i förväg, godkända motparter. All handel med derivat ska genomföras av internbanken, med undantag för Luleå Energi AB:s elhandel. Derivat får inte användas i spekulativt syfte.

Etik och hållbarhet

Placering av kommunkoncernens tillgångar ska präglas av etiskt ansvarstagande och hållbarhet. Placeringar ska efterleva nationella och internationella normer för mänskliga rättigheter, miljö, arbetsvillkor och korruption. Exempel på internationella normer är FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, FN:s barnkonvention, OECD Riktlinjer för multinationella företag, ILO:s kärnkonvention om rättigheter i arbetslivet, Rio-deklarationen om miljö och utveckling samt FN:s konvention mot korruption.

Placeringar får inte ske i bolag där mer än fem procent av de totala intäkterna kommer från produktion eller försäljning av krigsmateriel, tobak, alkohol, kommersiell spelverksamhet eller pornografi. Avseende fossila bränslen ska placeringar inte ske i bolag med omsättning från utvinning av fossila bränslen överstigande fem procent, eller i bolag som ägnar sig åt kontroversiell utvinning, t ex oljesand eller skiffergas. Placeringar får heller inte ske i bolag som bedriver energiproduktion vilken till stor del baseras på fossila bränslen, investeringar får dock ske i sådana bolag om de har en plan för omställning i linje med FN:s Parisavtal. Indirekt ägande via fonder, bedöms i sin helhet i förhållande till fondens totala innehav.

